

§ 602

Oikaisuvaatimus tukkutori-yksikön päällikön päätöksestä 8.9.2021 § 134 koskien alueiden luovuttaminen Helsingin tapahtumasäätiö sr:lle Tuomaan markkinoiden järjestämistä varten

HEL 2021-009703 T 10 01 01 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan tukkutori-yksikön päällikön päätöksestä 8.9.2021, 134 § tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, lakimies, puhelin: 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi
Merja Sorakari, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33988
merja.sorakari(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauppatori, vuokrasopimuksen yleiset ehdot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden tukkutori-yksikön päällikkö on päätöksellään 8.9.2021, 134 § päättänyt luovuttaa Helsingin Tapahtumasäätiö sr:lle

alueita Kauppatorilta ja Kukkatorilta Tuomaan markkinoiden järjestä-
mistä varten 15.11.–28.12.2021.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimusoikeus

Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry on tehnyt oikaisuvaatimuksen tukkutori-yksikön päällikön päätöksestä 8.9.2021, 134 §. Oikaisuvaati-
mus on saapunut Helsingin kaupungin kirjaamoon 22.9.2021.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä kuntalain 137 § mukaan se, johon pää-
tös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös
välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kunnan jäse-
nenä pidetään kuntalain 3 § mukaan henkilöä, jonka kotikunta kyseinen
kunta on, tai yhteisöä tai säätiötä, jonka kotipaikka on kunnassa.

Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry:llä ei ole kaupungin kanssa
voimassa olevaa vuokrasopimusta alueella, joka oikaisuvaatimuksen
kohteena olevalla päätöksellä on luovutettu Helsingin Tapahtumasäätiö
sr:lle, eikä päätös siten vaikuta suoraan Kauppatorin Perinteiset Tori-
kauppiat ry oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen. Kauppatorin Perinteis-
et Torikauppiat ry:llä ei ole asiassa asianosaisasemaa.

Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry:n kotipaikka on Helsinki.
Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry on siten kuntalain tarkoittama
kunnan jäsen, jolla on oikeus tehdä oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimus on kuntalain 138 § mukaan tehtävä 14 päivän kulues-
sa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 140 § 3 momentin mukaan
kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päi-
vän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkos-
sa.

Tukkutori-yksikön päällikön päätös 8.9.2021, 134 § on ollut nähtävänä
yleisessä tietoverkossa 8.9.2021. Oikaisuvaatimus on siten saapunut
määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry
katsoo, että kaupunkiympäristölautakunnan tulee kumota tukkutori-
yksikön päällikön päätös 8.9.2021, 134 §, sillä päätös ylittää päättäjän
toimivallan, se on epäoikeudenmukainen, rikkoo kaupungin ohjeita yrit-
täjien tasapuolisen kohtelun kannalta ja on osin laitton.

Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry pitää epäoikeudenmukaisena
sitä, että kaupungin hallinnoima säätiö järjestää Havis Amandan alueel-

la joulumarkkinat, sillä Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry on järjestänyt paikalla joulumarkkinat vuodesta 2016 lähtien viime vuotta lukuun ottamatta, ja kertonut joulumarkkinoiden järjestämisestä suullisesti tukkutori-yksikölle jo tämän vuoden keväällä. Yhdistys pitää myös epäoikeudenmukaisena sitä, että alueen vakituisille yrittäjille osoitetaan myyntipaikat niille tärkeänä joulusesonkina torin päädyistä läheltä Presidentinlinnaa.

Lisäksi Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry katsoo vuokraoikeutta loukatun, sillä sen vuokrasopimuksessa ei ole mainintaa siitä, että tukkutori-yksikön päälliköllä olisi oikeus ottaa sen vuokraamat paikat pois kuukaudeksi ja luovuttaa toiselle taholle kilpailevaan toimintaan.

Oikaisuvaatimuksessa kummeksutaan myös sitä, että päätös asiassa on voitu tehdä ilman hakemusta. Lisäksi Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry pitää epäoikeudenmukaisena yhdenvertaisuuslain ja kilpailulain vastaisena sitä, että alue on luovutettu Tapahtumasäätiö sr:lle korvauksetta, kun Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry on aiempina vuosina joutunut maksamaan alueen käytöstä vuokraa.

Asiassa saatu selvitys ja kannanotot oikaisuvaatimuksessa esitettyihin seikkoihin

Asian tausta

Helsingin kaupunki on järjestänyt Tuomaan markkinat vuodesta 1994. Tapahtuma on järjestetty vuodesta 2011 Senaatintorilla. Tuomaan markkinoiden järjestämisestä on vuodesta 2019 vastannut Helsingin kaupunkikonserniin kuuluva tytäryhteisö Helsingin tapahtumasäätiö sr. Säätiö toimii kaupunkikonsernin keskeisenä tapahtumatuotannoista vastaavana organisaationa ja sen toimintasäännössä on asetettu säätiön tehtäväksi järjestää kaupungin tapahtumia. Tuomaan markkinoiden kustannukset rahoitetaan Helsingin tapahtumasäätiö sr:n budjetista.

Talven 2021–2022 aikana Senaatintorilla on käynnissä valaistuksen uusiminen, minkä vuoksi Senaatintorilla ei voida järjestää Tuomaan markkinoiden kokoista tapahtumaa. Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja kaupunkiympäristön toimialan alueidenkäyttöyksikkö, tukkutori-yksikkö ja rakennusvalvonta ovat keväällä 2021 etsineet yhdessä Tapahtumasäätiö sr:n ja Helsingin Leijona Oy:n kanssa Helsingin keskustasta korvaavaa paikkaa Tuomaan markkinoille.

Korvaavina vaihtoehtoina tutkittiin ensisijaisesti Esplanadin puistoa, jossa Tuomaan markkinoita järjestettiin vuodesta 1994 vuoteen 2010. Esplanadin puistoa ei kuitenkaan voida käyttää Tuomaan markkinoiden kaltaisen tapahtuman järjestämiseen, sillä voimassa olevan, yleisten töiden lautakunnan päätöksen 6.3.2012, 123 § mukaan Esplanadin

puistoa ei voida luovuttaa laajaan tapahtumatoimintaan rospuuttoaikaan eli kelirikko-aikaan.

Muina vaihtoehtoina tutkittiin myös mahdollisuutta sijoittaa myyntikojuja Esplanadin puiston jalkakäytävälle, mutta se todettiin mm. jalankulku- ja pelastusturvallisuuteen liittyvistä syistä mahdottomaksi. Myöskään Rautatientori ja Keskuskatu eivät täytä turvallisuusvaatimuksia. Kansalaistoria ja Narinkkatoria ei puolestaan sijaintinsa vuoksi katsottu sopiviksi. Siksi edellä mainitut kaupunkiorganisaation tahot päätyivät yhdessä siihen, että Tuomaan markkinat järjestetään jouluna 2021 poikkeuksellisesti Kauppatorilla.

Tukkutori on vuokrannut Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry:lle alueen Kukkatorilta joulumarkkinoiden järjestämistä varten vuosina 2016-2019. Vuoden 2020 vastaava joulumarkkinatapahtuma on peruuntunut koronatilanteen vuoksi. Tukkutori-yksiköltä saadun selvityksen mukaan se on keskustellut Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry:n kanssa joulumarkkinoiden järjestämisestä vuonna 2021, mutta varsinaisia neuvotteluita ei ole käyty eikä Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry ole tehnyt hakemusta joulumarkkinoiden järjestämiseksi.

Tukkutori on lisäksi järjestänyt 24.5.2021 kokouksen, jossa on ollut paikalla Tukkutorin ja Helsingin Tapahtumasäätiö sr:n edustajien lisäksi Kauppatorin vakituisten torikauppioiden edustajina Kauppatorin Perinteiset Torikauppiat ry:n, Helsingin Kauppatorin matkamuuisto- ja käsityökauppiat ry:n ja Kauppatorin Käsityöläiset ry:n puheenjohtajat. Kokouksen aiheena on ollut Tuomaan markkinoiden järjestäminen Kauppatorilla sekä mahdollisuudet sovittaa Kauppatorin vakituisten torikauppioiden toiminta yhteen Tuomaan markkinoiden kanssa.

Päätöksenteko

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että tukkutori-yksikön päällikkö olisi ylittänyt toimivaltansa, päätös asiassa olisi tehty ilman hakemusta, ja että päätös loukkaa oikaisuvaatimuksen tekijän vuokraoikeutta.

Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksellään 4.9.2018, 421 § siirtänyt hallintosäännön 10 luvun 1 § 3 momentin kohdan 6 mukaista toimivaltansa päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta tukkutori-yksikön päällikölle siten, että tukkutori-yksikön päällikkö päättää kauppahallien, torien, tukkutorialueiden tilojen ja alueiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään 10 vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Tukkutori-yksikön päällikkö on näin ollen ollut toimivaltainen päättämään Kauppatorin ja Kukkatorin alueiden luovuttamisesta Tuomaan markkinoiden järjestämistä varten.

Päätöstä alueiden luovuttamisesta Helsingin Tapahtumasäätiö sr:lle ei ole tehty ilman hakemusta, kuten oikaisuvaatimuksessa todetaan, vaan Helsingin Tapahtumasäätiö sr:n edustaja on lähestynyt tukkutoria asiassa 27.8.2021 sähköpostitse ja tehnyt siten hakemuksen Kauppatorin varaamisesta Tuomaan markkinoita varten. Hakemus on vireytetty kaupungin päätöksenteko- ja asianhallintajärjestelmässä Ahjossa 1.9.2021.

Tukkutori-yksikön päällikön päätös ei loukkaa oikaisuvaatimuksen tekijän vuokraoikeutta, sillä oikaisuvaatimuksen tekijänä olevalle yhdistykselle ei ole vuokrattu tukkutori-yksikön päällikön päätöksen 8.9.2021, 134 mukaisena aikana toripaikkaa tai muita alueita Kauppatorilta tai Kukkatorilta.

Selvyyden vuoksi todettakoon kuitenkin, että kaikkia kauppatorin toripaikkoja koskevien vuokrasopimusten yleisten ehtojen (liitteenä 1) mukaan Helsingin kaupunki on pidättänyt itsellään oikeuden vuokrasopimuksesta koskeviin muutoksiin. Kaupungilla on vuokrasopimusten mukaan oikeus rajoittaa myyntiaikaa joko pysyvästi tai tilapäisesti. Mikäli myyntipaikkaa ei säästä tai muista toiminnallisista syistä (esim. lakko tai viranomais määräykset) voida vuokrata, Helsingin kaupunki ei vastaa myyntipaikan vuokraajalle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta. Helsingin kaupungin vastuu rajoittuu toripaikan vuokrana maksetun määrän palauttamiseen.

Kauppatorilla järjestettävien erilaisten tapahtumien ja muiden tilaisuuksien yhteydessä yleisenä käytäntönä on ollut, että torikauppiaat väistävät tavanomaisilta myyntipaikoiltaan joko toiseen paikkaan torilla, tai torialueen ollessa tilapäisesti kokonaan muussa käytössä, keskeyttävät myyntitoimintansa. Kuten edellä on todettu, tukkutori-yksikkö on käynyt Kauppatorin torikauppiaita edustavien yhdistysten kanssa hyvissä ajoin ennen päätöksentekoa läpi Tuomaan markkinoiden järjestämisen Kauppatorilla sekä sen vaikutukset yhdistysten jäsenten torikauppatointaan. Tuomaan markkinat järjestetään siten, että paikalla vakituisesti toimivat torikauppiaat voivat jatkaa myyntitoimintaansa yhdessä Tuomaan markkinoiden kanssa, ja niillä on lisäksi halutessaan mahdollisuus vuokrata Tuomaan markkinoiden ajaksi käyttöönsä vastaava myyntikoju.

Vuoden 2021 Tuomaan markkinat ei näin ollen estä torikauppiaiden myyntitoimintaa, vaan ne voivat jatkaa myyntitoimintaansa Tuomaan

markkinoiden ajan yleisenä käytäntönä olleella tavalla toisessa paikkaa Kauppatorilla.

Alueen käytön korvauksettomuus

Oikaisuvaatimuksen tekijä pitää epäoikeudenmukaisena sekä yhdenvertaisuuslain ja kilpailulain vastaisena sitä, että Helsingin Tapahtumäsäätiö sr:lle on luovutettu alue korvauksetta.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.1.2019, 15 § on päätetty kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön hallinnoimilla kaupungin alueilla järjestettävistä ulkoilmatapahtumista perittävät maksut ja periaatteet (tapahtumataksa). Alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikkö hallinnoi suurinta osaa Helsingin kaupungin yleisistä alueista lukuun ottamatta mm. tukkutori-yksikön hallinnassa olevia kaupallisia torialueita. Alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön hallinnassa ovat mm. Senaatintori ja Esplanadin puisto, joissa Tuomaan markkinat on aiemmin järjestetty.

Tukkutori-yksikön päällikkö on päätöksessään 8.9.2021, 134 soveltanut em. tapahtumataksaa. Tapahtumataksan mukaan alueet luovutetaan korvauksetta tapahtumille ja muille tilaisuuksille, joissa Helsingin kaupunki tai Suomen valtio on järjestäjäkumppani tai isäntä. Tuomaan markkinat on Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvan säätiön järjestämä ja säätiön budjetin kautta Helsingin kaupungin rahoittama tapahtuma, joten sitä varten on luovutettu alueet käyttöön korvauksetta.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) on yhdenvertaisuutta ja syrjinnän kieltä koskeva yleislaki ja sen tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ihmisten välillä sekä ehkäistä ikään, alkuperään, kasalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyyn perustuvaa syrjintää. Yhdenvertaisuuslailla suojataan luonnollisia henkilöitä eikä se lähtökohtaisesti tarjoa suojaa oikeushenkilöiden erilaista kohtelua vastaan.

Ottaen huomioon, että päätöksessä on kyse Helsingin kaupungin omistamien ja hallinnoimien maa-alueiden luovuttamisesta Helsingin kaupungin omaan tapahtumatoimintaan, ja toisaalta se, että oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole luonnollinen henkilö, ei asiassa ole nähtävissä liittymäkohtia yhdenvertaisuuslaissa suojattuihin perus- ja ihmisoikeuksiin ja niiden toteutumiseen.

Kilpailulaki (948/2011) käsittää kiellettyjä kilpailunrajoituksia, niistä aiheutuvia seuraamuksia, yrityskauppavalvontaa, kilpailun tasapuolisuus-

den turvaamista julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä sekä menettelyitä koskevaa sääntelyä, ja kilpailulain tavoitteena on terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen vahingollisilta kilpailunrajoituksilta.

Kilpailulain 30 a §:n mukaan kilpailu- ja kuluttajaviraston tulee ensisijaisesti neuvotteluteitse pyrkiä poistamaan kunnan tai sen määräysvaltaan kuuluvan yksikön harjoittamassa taloudellisessa toiminnassa sovellettu menettely tai toiminnan rakenne, joka tavaroiden tai palveluiden tarjonnassa vääristää tai on omiaan vääristämään terveen ja toimivan kilpailun edellytyksiä markkinoilla, estää tai on omiaan estämään terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun syntymistä tai kehittymistä, tai on ristiriidassa kuntalain (410/2015) 128 §:ssä säädetyn markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimuksen kanssa. Kuntalain 128 §:n mukaan kunnan on sen toimiessa kilpailutilanteessa markkinoilla hinnoiteltava toimintansa markkinaperusteisesti, vaikka toimintaa ei ole kuntalain 127 §:n mukaan tarpeen yhtiöittää.

Tukkutori-yksikön päätöksessä on kyse Helsingin kaupungin omistaman yleisen alueen luovuttamisesta Helsingin kaupungin omaan tapahtumakäyttöön Helsingin tapahtumasäätiö sr:lle. Helsingin tapahtumasäätiö sr toteuttaa Helsingin kulttuuri- ja elinkeinopolitiikkaa järjestäessään kaupungin tapahtumia eikä se toimi markkinaehtoisesti. Asiassa ei siten ole kilpailulaissa tarkoitettulla tavalla kyse tilanteesta, jossa kunta toimisi kilpailutilanteessa markkinoilla.

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle lautakunnalle.

Sovellettu lainsäädäntö

Kuntalaki (410/2015) 127, 128, 134, 137, 138 ja 140 §
Kilpailulaki (948/2011) 30 a §
Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, lakimies, puhelin: 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi
Merja Sorakari, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33988
merja.sorakari(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauppatori, vuokrasopimuksen yleiset ehdot

Oheismateriaali

1 Oikaisuvaatimus, 20.9.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus Tilit -palvelu Tukkutori Yksikön päällikkö 08.09.2021 § 134

HEL 2021-009703 T 10 01 01 04

Päätös

Tukkutorin päällikkö päätti luovuttaa Helsingin tapahtumasäätiö sr:lle oheisen liitekartan mukaiset alueet (Keisarinnan patsaalta länteen) Kauppa- ja Kukkatorilta Tuomaan Markkinoiden järjestämistä varten lauantai 27.11. - keskiviikko 22.12.2021 väliseksi ajaksi.

Alueen käyttö sallitaan seuraavin ehdoin:

Tapahtuman rakentaminen voidaan aloittaa 15.11.2021 ja purku tehdään heti tapahtuman päättymisen jälkeen 22. - 28.12.2021

Helsingin tapahtumasäätiö sr korvaa tapahtuman järjestämisestä Tukkutori-yksikölle aiheutuneet kulut.

Toiminta ei saa kohtuuttomasti häiritä alueen normaalia toritoimintaa.

Toimijan on siistittävä käyttämänsä alue ja kuljetettava kaikki roskat ja jätteet pois alueelta, sekä huolehdittava paikan ja alueen siistimisestä välittömästi tilaisuuden päätyttyä.

Toimija vastaa kaupungille tai kolmannelle henkilölle tilaisuuden järjestämisestä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta tai haitasta.

Kaupunki ei vastaa vuokralaiselle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen, kunnallisvalituksen tai ylemmän toimielimen päätöksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Lisätiedot

Merja Sorakari, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33988
merja.sorakari(a)hel.fi